

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

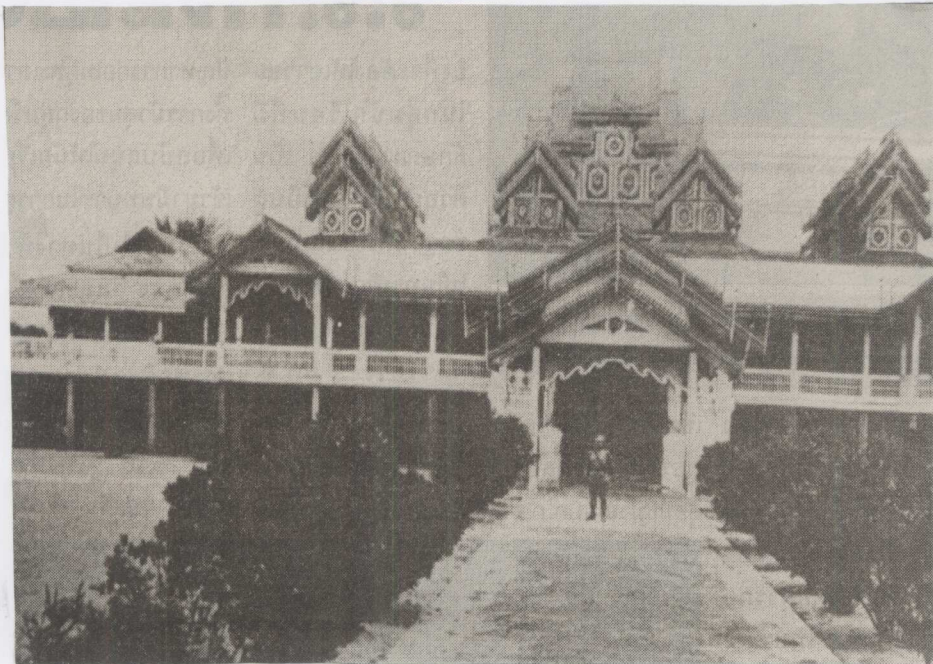
NORTH CLIPPING 2554/ 00053

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 พ.ค. 2550	16	5796	5

ศิลปกรรมพม่า

ที่วัดศรีรองเมือง

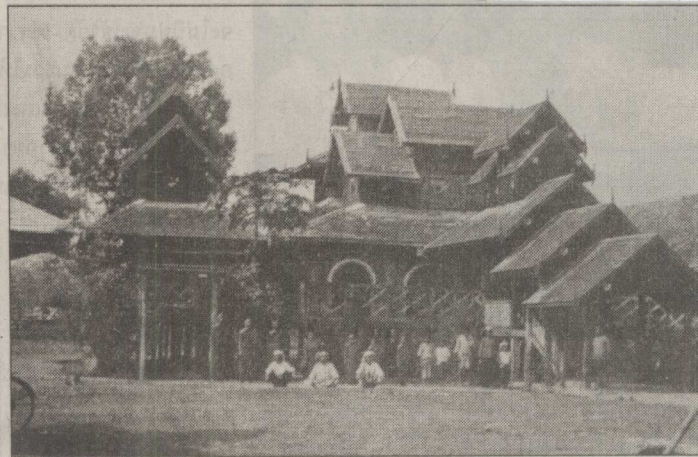

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 พ.ค. 2550	16	5 796	5

ท

หลังจากที่ชาวอังกฤษและพม่าเข้ามา
มีอิทธิพลต่อการทำไม้ในเมืองลำปาง
เมื่อราวร้อยกว่าปีก่อน ดูเหมือนว่า
เมืองเล็กที่เคยสงบอย่างนครเขลางค์หรือ
เมืองลำปางเมืองนี้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้ง
ใหญ่ ทั้งวิถีการดำรงชีวิต ขนบธรรมเนียมรวม
ไปถึงรูปแบบของศิลปกรรมพม่าที่แผ่อิทธิพล
เข้ามาพร้อมๆ กับการสูญเสียป่าไม้ในดินแดน
ล้านนา

ว่ากันว่าฝรั่งอังกฤษและพวกเงี้ยว
พม่าเป็นกลุ่มคนชาติแรกๆ ที่เริ่มรู้จักการทำป่าไม้
ในดินแดนเอเชียอาคเนย์ เนื่องจากพม่าถูกเจ้า
อาณานิคมอย่างอังกฤษเข้าครอบงำและพื้นที่
ป่าอันอุดมสมบูรณ์ในดินแดนล้านนาก็เป็น
ที่หมายปองของพม่าอันเป็นชุมทองขนาดใหญ่

แต่คนไทยเองก็ไม่มี ความชำนาญในการทำไม้
เท่าชาวอังกฤษและพม่า

รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จึงได้ว่าจ้าง
ผู้เชี่ยวชาญด้านการทำไม้ชาวอังกฤษให้เข้ามา
ทำไม้ในหัวเมืองล้านนา ชาวอังกฤษที่ได้จ้างเข้า
มาชื่อนาย เอช.สเลต ซึ่งเคยทำไม้อยู่ในพม่ามา
ก่อน เมื่อได้รับการว่าจ้างให้เข้ามาทำไม้ในเมือง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 พ.ค. 2550	16	5796	5

ไทย นายเอช.สเลตจึงได้นำลูกน้องชาวพม่าที่มีความชำนาญในการทำไม้และค้าไม้เข้ามาช่วยทำงานด้วย

สำหรับคนที่มีเงินทองมากๆ จะนิยมสร้างวัดขึ้นใหม่ทั้งวัดส่วนคนที่พอจะมีเงินก็จะใช้วิธีซ่อมแซมบูรณะวัดเดิมที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์ขึ้น

คณะของนายเอช.สเลต เข้ามาทำไม้ที่เมืองลำปางระยะหนึ่งชาวความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้สักในลำปางก็แพร่สะพัดออกไป ทำให้ต่อมามีชาวพม่าเดินทางเข้ามาทำไม้ในเมืองไทยกันมากขึ้น การทำไม้ในสมัยนั้นนอกจากจะสร้างเงินทองให้กับแผ่นดินมากมายแล้วยังสร้างความร่ำรวยให้ชาวอังกฤษและพม่าที่เข้ามาทำไม้ด้วย เศรษฐีชาวพม่าเหล่านั้น

ประเพณีการสร้างและบูรณะวัดพม่าจึงเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่นั้นมา โดยเฉพาะที่จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นแหล่งทำไม้สักที่สำคัญเมืองหนึ่งในลำปางมีวัดพม่าที่สวยงามวิจิตรอยู่มากมาย หลายวัดล้วนสร้างขึ้นจากศรัทธาของชาวพม่าทั้งสิ้น จนมีคำกล่าวที่ว่าหากจะมีชมวัดพม่าที่สวยงามแล้วให้มาที่จังหวัดลำปาง วัดศรีรองเมืองเป็นวัดพม่าอีกวัด

ส่วนใหญ่จะนับถือพุทธศาสนา จึงมีศรัทธาแรงกล้าในเรื่องการสร้างบุญกุศล โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการสร้างวัดเพื่อถวายในพุทธศาสนา พวกเขาเชื่อว่าได้บุญกุศลแรงกล้า ผนวกกับความเชื่อเรื่องผีसानางไม้ที่สถิตอยู่ตามต้นไม้ใหญ่ในป่า ซึ่งพวกเขาได้เข้าไปตัดโค่นทำลายลงทุกวันจึงทำให้บรรดาพ่อค้าชาวพม่าเหล่านั้นประสงค์จะสร้างวัดขึ้นเพื่อเป็นการไถ่บาป

จุดเด่นของศิลปกรรมพม่าที่วัดศรีรองเมืองอยู่ที่ลวดลายฉลุโลหะและไม้ที่ประดับอยู่ตรงเชิงชายของหลังคาแต่ละชั้นสำหรับลวดลาย ที่ฉลุด้วยแผ่นโลหะบางๆ นั้นนอกจากจะให้ความงามในเรื่องช่องไฟและการประดิษฐ์แล้วยังให้ความรู้สึกอ่อนไหวราวกับว่าลวดลายต่างๆ นั้นพริ้วไหวไปตามลม

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 พ.ค. 2550	16	5796	5

หนึ่งที่ตั้งสร้างขึ้นจากแรงศรัทธาของพ่อค้าไม้ชาวพม่าชื่อ พ่อเผ่าจองตะก่า อินตะและแม่เผ่าจองตะก่า ศรีคำออน (นามสกุลศรีสองเมือง) คหบดีชาวพม่าท่านสร้างวัดนี้ขึ้นเมื่อปีพ.ศ.2448 ศรัทธาชาวบ้านท่าคราวน้อยสร้าง ขึ้นพร้อมช่างชาวพม่าจากเมืองมณฑลพะเยา ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของพม่า วัดนี้เดิมชื่อ วัดท่าคราวน้อยพม่า ต่อมาเปลี่ยนเป็นวัดศรีรองเมืองตามนามสกุลของพ่อเผ่าจองตะก่าอินตะ

ความสวยงามของวัดนี้อยู่ที่วิหารเป็นอาคาร 2 ชั้นมีหลังคาซ้อนกันแบบพม่า ชั้นล่างก่ออิฐถือปูน ส่วนชั้นบนทำด้วยไม้ ภายใน

วิหารประดิษฐานพระประธานที่ทำจากไม้ขนาดใหญ่อยู่ตรงกลางของเรือนยอด บนพระวิหารที่เป็นเรือนไม้นั้นมีเสากลมใหญ่เรียงรายกันหลายต้น แต่ละต้นประดับประดาด้วยลวดลายจำหลักไม้และกระจกลีฉววับสวยงาม

จุดเด่นของศิลปกรรมพม่าที่วัดศรีรองเมืองอยู่ที่ลวดลายฉลุโลหะและไม้ที่ประดับอยู่ตรง

เชิงชายของหลังคาแต่ละชั้น สำหรับลวดลายที่ฉลุด้วยแผ่นโลหะบางๆ นั้นนอกจากจะให้ความงามในเรื่องช่องไฟและการประดิษฐ์แล้ว ยังให้ความรู้สึกอ่อนไหวราวกับว่าลวดลายต่างๆ นั้นพริ้วไหวไปตามลม

พระพุทธรูปบัวเข็มพระประธานของวัด เป็นพระพุทธรูปแกะสลักจากไม้ศิลปกรรมแบบพม่ามีความงดงามน่าเลื่อมใส มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระพุทธรูปองค์นี้ว่า สมัยก่อนมีไม้สักท่อนขนาดมหึมาไหลมาตามแม่น้ำวังแล้วมาติดอยู่ที่ทำนน้ำหลังวัดศรีรองเมืองชาวบ้านจึงได้ช่วยกันนำท่อนไม้สักมาเก็บรักษาไว้ที่วัด เมื่อผู้คนทราบข่าวต่างก็เดินทางมากกราบไหว้ไม้สักท่อนนี้บางคนนำเอาดอกไม้ธูปเทียนมาบูชา จนวันหนึ่งมีฝนตกฟ้าร้องลมพัดแรงมากปรากฏว่าเทียนที่จุดไว้บนท่อนไม้ไม่ยอมดับ ศรัทธาชาวบ้านพร้อมด้วยพ่อเผ่าจองตะก่าอินตะจึงได้ให้ช่างมาแกะสลักเป็นพระพุทธรูปแบบพม่าแล้วจึงนำมาประดิษฐานไว้ที่วิหารวัด

ศิลปกรรมวัดพม่าในเมืองลำปางยังคงสะท้อนรอยอดีตของพ่อค้าชาวพม่าที่เข้ามาทำไม้ในเมืองลำปางเมื่อราวร้อยกว่าปีได้เป็นอย่างดี ซึ่งที่วัดศรีรองเมืองก็เป็นวัดพม่าวัดหนึ่งในเมืองลำปางที่มีความสวยงามไม่น้อย

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th